

# פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א  
מביאלא

## פרשת בראשית

שד"י ויתגלה כבוד מלכות יתברך בעולם לעיני כל, כמו שאומרים 'ותמלוך אתה ה' אלקינו מהרה לבדך על כל מעשיך' וכו'.

בחינת ימות המשיח הוא שזוכה לראות בכל דבר חיות אלקות השופע בכל הבריאה, וזה הכוונה באותם שזכו בחייהם לימות המשיח.

מאמר 'מוזמר שיר ליום השבת' בראש שירת השבת, עמ' נב



עיקר עבודת האדם לשבר מידת הבהמיות

**נעשה אדם.** (א כו)

עיקר תפקידו של האדם, - שזהו רצונו של הקדוש ברוך הוא 'נעשה אדם' - שהאדם יעשה את עצמו לאדם, ואי אפשר להעשות מבהמה לאדם אם אינו עוקר מעצמו המדות הרעות, ואינו שולט על עצמו, ולכן כתב רבינו סעדיה גאון שעיקר ביאת האדם לעולם הזה הוא לתקן מדותיו. והיינו שיהיה בחינת 'אדם', וישבר מדותיו.

לעולם יהא אדם עמ' קסג



בחינת ימות המשיח גנוז בתוך הבריאה והיינו ההכרה בחיות האלוקי שבכל ורוח אלקים מרחפת על פני המים. (א ט)

הנה כתב בעל הטורים: 'בגיימטריא, זו היא רוחו של מלך המשיח'. והוא במדרש [בראשית רבה ב ד]. והיינו, שיש בבריאה נקודת 'רוחו של מלך המשיח', והוא עולם העתיד - שמה שהיה הוא שיהיה, ואין חדש תחת השמש.

נמצא בתוך הבריאה גנוז בחינת ימות המשיח. וכמו שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע אמר: שבחינת גיהנם וגן עדן הוא גם בעולם הזה, כמו כן וודאי בחינת ימות המשיח יש בעולם הזה ובזמן הזה. ובאמת כבר היו צדיקים שאמרו שזכו בחיים חיותם לבחינה הזאת של ימות המשיח.

וזה שאנו מתפללים בברכת המזון: 'הרחמן הוא יזכנו ויקרבנו ויגיענו ויחינו לביאת המשיח ולחיי העולם הבא', וכו'. הנה כוונת תפלה ובקשה זו היא גם לזמן הזה. אמנם לעתיד נזכה לגילוי אור של משיח בכל העולם, שיתוקן העולם במלכות

במדרש [קה"ר ט] יש לך אדם שחוטא בארץ ואינו חוטא בשמים, בשמים ואינו חוטא בארץ, וכו'.

הרי, שיש בכח האדם לחטוא בשמים על ידי מעשיו. וכמובן שאף להיפך, שעל ידי מעשים טובים שעושה האדם – משפיע הוא בשמים לטוב. ואם כן בוודאי שיכול אדם על ידי מעשיו הטובים, לפעול ולהשפיע ולהשריש בקרבו מידות טובות, ואף להפוך את טבעו, שיוכל לזכות אף למידות טובות כאלו שלא נברא עמהם.

כידוע מה שאמרו צדיקים על הרה"ק הדברי חיים מצאנו זצוקלה"ה, שנברא בטבע בריאתו עם טבע קמצנות גדולה, והפך את עצמו לפזרן, עד שפיזר את כל ממונו לצדקה. וכן היה אצל עוד צדיקים – שהפכו את טבעם הרע לגמרי, ואכמ"ל בזה. וכל זה יש בכוח האדם לעשות וכדכתיב 'אשר ברא אלקים לעשות', שעל ידי עשייתו, יוכל לברוא בעצמו מדות טובות חדשות.

אחדות ישראל ז



לא ההשתדלות גורמת לתוצאות

**אשר ברא אלקים לעשות.** (כג)

שיסוד אמונה הוא שיאמין בדברים שעל אף שהוא עושה – אין פעולתו גורמת לתוצאות, אלא הקדוש ברוך הוא מייצר ובורא הכל, ורק צריכים לעשייתו. ויאמין אף שעושה שאין הם גורמות לתוצאות, אלא הקב"ה. וכתבו התוספות בשבת [לא.]: 'אמונת זה סדר זרעים – מפרש בירושלמי

יסוד עבודת האדם להעלות בחינת האדם למעלת צלם אלקים

**ויברא אלקים את האדם בצלמו, בצלם אלקים ברא אתו.** (א כז)

ועל כן נקרא 'אדם', שנוצר מן האדמה. ואחר חטא אדם הראשון נתקלל 'בזעת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר אתה ואל עפר תשוב' [להלן ג יט], אמנם בניגיעה ועמל יש בכח האדם לכבוש את האדמה, ולהפכה לתולדות אדם, שגם ממנה יהיה רק תולדות אדם, ולא קוץ ודרדר תצמיח, שלא יהיו הם תולדותיו רח"ל.

ואפשר גם כן, דזה הטעם שאדם הראשון קרא עצמו 'אדם' על שם 'האדמה' – שנבראתי מן האדמה, ולכן יש לו הכח לעבוד את האדמה ולהעלותה לבחינת רוחניות. ומעלתו הזאת נובעת משורש בריאתו בשורשו מן האדמה. ובזמן שעושה בחינת 'אדם' – 'כצלמינו כדמותינו', אזי מדריגתו גדולה לאין ערוך ממלאכים. ובני ישראל כמעט שהגיעו לשלימות מדריגה זו במתן תורה.

הקדמה ל'תולדות אדם' עמ' כח



הנהגת העולם אחר מעשה בני אדם

**אשר ברא אלקים לעשות.** (כג)

כך נרש בעולם מעת בריאתו שהעולם נברא לפי מעשי בני אדם. וכל העולם מתנהג כפי מעשיו, ושעל ידי עשיית האדם מעשים טובים, נבראים עולמות כידוע, ולהיפך נחרכים עולמות רח"ל. וכמבואר

תפקיד האדם הוא בעבודתו הגשמיית

**ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו. (כב)**

יש להתבונן מדוע קרא אדם הראשון שם לעצמו על שם אדמה, ולא על שם הנשמה חיה יחידה שהכניס בו הקב"ה בבריאתו ועשה אותו לנפש חיה. דיותר נעלה לקרא עצמו על חלקו הרוחני העילאי שיש בו, יותר ממדרגת מלאכים. שהרי שורש מחצב נשמות ישראל לפנים ממחיצת מלאכי השרת. כמו שכתוב בירושלמי נשבתו ט: 'רבי ברכיה בשם רבי אבא בר כהנא: עתיד הקב"ה לעשות מחיצתן של צדיקים לפנים ממחיצתן של מלאכי השרת, ומלאכי השרת שואלין אותן ואומרין להן: מה פעל א - ל, מה הורה לכם הקב"ה'.

והמוכרח מזה, על פי הנודע דשם מורה על מהות הדבר. ולכן רק אדם הראשון בחכמתו יכל למצוא מהות כל בעל חי. ולא המלאכים. והוא ידע תפקידם ותכליתם בעולם, ועל שם זה קרא אותם.

וקרא עצמו אדם על שם אדמה - ולא על כוחות רוחניות עליונים שנתנו בו. מכיון דעליו לעבד את חלק האדמה שבו - למוטב. וזהו מהותו ותפקידו. אבל הדברים הרוחניים, הרי הם מתנה מן השמים. ואף שאפשר גם להגביה החלקים הרוחניים, כמו הנשמה חיה יחידה וכו' - כמו שהעיד הבעל שם טוב הק' על הרה"ק רבי יצחק מדראהביטש אביו של הרה"ק רבי מיכל

שמאמין בחי העולמים וזורע'. ע"כ. הרי שכתב שזרעים הוא כנגד אמונה, שחורש וזורע ומאמין בהשם יתברך.

והוא יסוד בריאת העולם, כמו שנתבאר 'אשר ברא אלקים לעשות'. היינו שרצון השם יתברך בבריאה היה שאף שהאדם יעשה, אף על פי כן יאמין 'אשר ברא אלקים', שכל התוצאות הם רק מה שהקדוש ברוך הוא פועל ומוציא.

שולחנו של אדם מכפר עמ' נח



כח הדיבור בבני מעולה מן האומות

**ויהי האדם לנפש חיה. (כז)**

בתרגום אונקלוס: והות באדם לרוח ממללא.

כידוע שחלק הדיבור של בני ישראל שונה מדיבורי אומות העולם, שהוא בא מחלק הנשמה שלהם שהיא חלק אלוקי ממעל. מה שאין כן דיבור של אומות העולם שאין להם נשמה, הוא כדיבור ממכשיר הקלטה [טייפרקורדר] שאינו נחשב לדיבור. וכן ישנם תוכיים שאפשר לאלף אותם לדבר דיבורים שונים וכו'. כן הוא הדיבור של אומות העולם. ומה שהבדיל הקדוש ברוך הוא את האדם מן הבהמה, הוא בכח הדיבור. וכשם שהדיבור הוא החילוק שבין האדם והבהמה, כך הוא החילוק שבין בני ישראל ואומות העולם. ובזה הוא משתמש בלא תכלית, ובכוונה להרע ולהזיק כבהמה.

לעולם יהא אדם עמ' קנ



אבינו ע"ה, שהיה באופן נעלית מאוד, כעבודת השם יתברך ברוחניות ממש. ואחר החטא עבודת תיקון חטא אדם הראשון שתהיה האכילה 'בזיעת אפיך תאכל לחם'. בין לרכוש הגשמיות - כדי לעבוד השם יתברך, ובין עצם אכילה לשם שמים היא בזיעת אפיך, וכמו שרואים בחוש, שראש לחטאים היה באכילת אדם הראשון, ונפל מרום המעלות לתחתית השפלות, כן הוא בכל הדורות אפשר להגביה עצמו על ידי אכילה כראוי, וח"ו ליפול לשאול תחתית על ידי אכילה בתאוה והמסתעף מענייני אכילה.

שולחנו של אדם מכפר עמ' י



מזלוטשוב שהיתה לו נשמה קטנה, ובעבודתו הגביה אותה למדרגת רשב"י.

מכל מקום כח זה להגביה הרוחניות שבו לשורשו ויעודו, זה ניתן ע"י הכח של האדם 'לעבד את האדמה' - החלקים הגשמיים שבו ובעולם. ולכן אין למלאכים כח כלל להגביה את מדרגתם מכפי שנוצרו, שאין בהם כח לעבוד את האדמה.

הקדמה ל'תולדות אדם' עמ' ו - ז



בכח עבודת האכילה להגביה ולהשפיל

בזעת אפיך תאכל לחם. (ג'ט)

דהיינו שעבודת השי"ת הוא באכילה ובגשמיות. שקודם חטא אדם הראשון היתה האכילה כמו אכילת המלאכים אצל אברהם

## תורת רבוה"ק

ויתעצב אל ליבו, ויאמר ה' אמחה את האדם וגו'. (ו'ו)

ופירש בזה מרן הרה"ק רבי נתן דוד משידלובצא זי"ע, כי על אף שהגיע לאותו דור עונשים קשים על מעשיהם, אך כיון שהיו בשמחה לא יכולה היתה מידת הדין לפגוע בהם ובכך כביכול לא יכל השי"ת להענישם. כי כל זמן שהאדם בשמחה, לא יוכל לגשת אליו שום כח הדין. לכן כתוב מקודם 'ויתעצב אל לבו' - כלומר שמתחילה הביא השם יתברך עליהם עצבות, ואחר שנתעצבו, כתוב שהביא עליהם את עונשם 'ו'יאמר ה' אמחה את האדם'.